

[Niels Helveg Petersen]

er fremsat for Kommissionen, og som kan have betydning ved vurdering af kapitalkoncentrationer i Danmark, men så sandelig også for disse kapitalkoncentrationers forbindelser til udlandet.

Endelig er det for det fjerde vigtigt at gennemføre lovgivning, der giver mulighed for, at de ansatte får andel i de værdier, der skabes i virksomhederne, og bliver medejere af de værdier og får en medindflydelse i virksomhederne, der modsvarer deres andele i virksomhedens egenkapital.

Vi er i det radikale venstre helt overbevist om, at det i det lange løb for at modvirke de accelererende modsætninger imellem lønmodtagere og ejere er nødvendigt at gribe til lovgivning på dette område. Vi har forsøgt at skitsere i vort forslag om medeje, hvorledes dette kan gøres, og vi anser forslag af den type for den mest effektive modvægt i det lange løb imod uønskelig kapitalkoncentration. Havde man haft ordninger som den, der er skitseret i det radikale medejeforslag, så ville de ansatte i dag i samtlige landets store virksomheder og koncerner have ejet betydelige værdier. Det ville have været en oplagt fordel ud fra generationsskiftesynspunkter, ud fra synspunktet gennemskuelighed, ud fra synspunktet de ansattes reelle indflydelse på egen arbejdsplads.

Det radikale forslag sætter lige netop ind over for de store virksomheder, dem, som er i søgelyset, når SF og DKP taler om kapitalkoncentration. Det er lige netop over for sådanne virksomheder, vort forslag om medeje vil være mest nyttigt og rigtigt. Derfor henleder jeg endnu en gang opmærksomheden på dette forslag, hvis gennemførelse vi er overbevist om vil komme på et ikke for fjernt tidspunkt.

Kapitalkoncentration er i øvrigt kun en del af det problem, som hedder koncentration i det hele taget. Vi har koncentration af magt administrativt, ved ændringer i den kommunale inddeling, vi har det i bebyggelser, vi har det på en række andre områder. Derfor er problemet ikke kun et spørgsmål om kapitalkoncentration, men i det hele taget et problem om at tilrettelægge lovgivningen således, at man på alle planer, hvor der er koncentrationstendenser modvirker dem ved at give indflydelse til de mennesker, der direkte har forholdene inde på livet.

Hr. Maisted har jo meget interessant stillet et dagsordensforslag, som er aldeles enslydende med det, som fremskridtspartiet, venstre, det konservative folkeparti, centrumdemokraterne og kristeligt folkeparti stillede den 7. december 1977 med den begrundelse dengang fra venstres side, at man nu måtte have en afklaring på den skadelige usikkerhed, der herskede omkring hele spørgsmålet om ØD.

Jeg forventer ikke, og synes i øvrigt heller ikke, at det er rimeligt, at man under en dagsordensdebat afklarer sin stilling. Jeg er klar over, at regeringspartierne har betydelige problemer med at finde frem til en fælles holdning, når det drejer sig om regeringens indsats på medejendomsretsområdet. Men jeg vil gerne sige til regeringen ganske uanset denne dagsordensdebat, at jeg anser det for at være ulykkeligt og forkert, at regeringen ikke er i stand til at finde frem til et fælles standpunkt i denne sag.

Regeringen bliver altså nødt til at gøre det. Hvis regeringen ønsker, at der skal komme et godt resultat ud af forhandlingerne på arbejdsmarkedet, så må regeringen have et eller andet fælles standpunkt til spørgsmålet om medejendomsret. Det har det altså knebet med hidtil. Det er netop det forhold, at regeringen intet som helst standpunkt har, men to fuldkommen fundamentalt modsatte standpunkter, uden at der tilsyneladende er nogen kompromismulighed, som er med til at forhindre, at forhandlingerne på arbejdsmarkedet kan komme i gang. De kan ikke komme i gang på grund af den uenighed, der er mellem parterne om økonomisk demokrati.

Jeg vil gerne sige, at efter radikal opfattelse – det fremgår jo også af, at vi har stillet et forslag her i folketinget – vil spørgsmålet om medejendomsret til syvende og sidst være et lovgivningsanliggende. Hvis det blev gjort til et lovgivningsanliggende, hvis regeringen kunne finde frem til fælles standpunkter, der kunne bringe os nogle skridt videre i denne sag, så ville man kunne fjerne en væsentlig usikkerhed ved parternes forhandlinger. Så ville parternes forhandlinger have en mulighed for hurtigt at komme ind i et meget mere konstruktivt spor end i øjeblikket. Det forhold, at regeringspartierne er ude af stand til at finde et fælles standpunkt, er faktisk i øjeblikket en af forhindringerne for, at parterne